

Μυστικισμός και Θρησκεία

Από τον Αδ.: Τριαντάφυλλο Κοτζαμάνη †
Εθνικό Μεγάλο Διδάσκαλο του Α.·Α.·Α.·Τ.· Μισραϊμ και Μέμφις 1989-2007

Παρόλο που ο μυστικισμός και η θρησκεία αποτελούν μεθόδους αποκαλύψεως του Θεού και επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό, ακολουθούν βασικά, δύο εντελώς διαφορετικούς δρόμους.

Η θρησκεία που απευθύνεται περισσότερο στις πλατειές μάζες, προσφέρει στους οπαδούς της ένα δόγμα. Το δόγμα αυτό περιλαμβάνει τις αλήθειες που πρέπει να αποδεχθεί ο άνθρωπος σχετικά με τον Θεό, το Σύμπαν και τον εαυτό του. Ο Άνθρωπος δεν έχει το δικαίωμα να αμφισβητήσει το δόγμα αυτό, που συχνά αποδίδεται σε αποκάλυψη που έγινε από το Θεό στον ιδρυτή της Θρησκείας. Ωστόσο, έστω και εάν ακόμη το δόγμα αποτελούσε την ύψιστη σοφία και γνώση για την συγκεκριμένη εποχή που δόθηκε, τούτο δεν σημαίνει ότι θα αντέξει στο πέρασμα των αιώνων, ή ότι θα μπορέσει να αντιμετωπίσει με επιτυχία τα προβλήματα που διαρκώς ανακύπτουν στη ζωή μας.

Αν το άτομο παραβιάσει τις αρχές του δόγματος, θα έχει διαπράξει αμαρτία. Η αμαρτία προκαλεί μέσα στον άνθρωπο την ενοχή. Οι τύψεις αρχίζουν να κατατρώγουν τον υποτιθέμενο αμαρτωλό και τον κάνουν να ζει σε μια πραγματική κόλαση. Συνέπεια της παραβάσεως του θείκου θεσπίσματος είναι η τιμωρία που θα επιβληθεί από τον Θεό ή τους αντιπροσώπους του.

Έτσι, λοιπόν, ο άνθρωπος νοιώθει φόβο για τον Θεό, για τα θεσπίσματά Του. Ο φόβος της ποινής που θα προκύψει από την αμαρτία, αναγκάζει τον άνθρωπο να παραμένει σταθερά προσηλωμένος στις όποιες αρχές διδάχθηκε στην θρησκεία του, και να μην προσπαθεί να τις ερευνήσει, να τις θέσει σε δοκιμή μέσα στην καθημερινή ζωή, να τις εξετάσει κάτω από το φως της λογικής, και να εξακριβώσει εάν και κατά πόσο είναι χρήσιμες για αυτόν στην σημερινή του ζωή. Εξ'άλλου, ακριβώς επειδή το δόγμα αποτελεί θείκη αποκάλυψη, πιστεύει ότι είναι αρκετό να έχει πίστη στο δόγμα.

Ωστόσο, μία άλλη μερίδα ανθρώπων, προτιμά να χρησιμοποιήσει τη λογική, για την κατανόηση του Θεού και των νόμων του, κί'οχι την πίστη, όπως κάνει η Θρησκεία. Οι άνθρωποι αυτοί, ονομάζονται μυστικιστές. Ο μυστικισμός έχει σαν βάση του τη εμπειρία.

Ο μυστικιστής προσπαθεί να αντλήσει χρήσιμα μαθήματα και γνώσεις από την προσωπική του εμπειρία. Διαρκώς προσπαθεί να ανακαλύψει μόνος του τους νόμους που διέπουν τα πάντα, τον άνθρωπο τον Θεό, το Σύμπαν. Είναι φυσικό και αναμενόμενο, ότι επειδή είμαστε όλοι μας ατελείς, η προσωπική μας εμπειρία δεν θα είναι τέλεια. Συνεπώς, οδηγούμαστε πολλές φορές, στα σφάλματα.

Ωστόσο, ο Μυστικιστής, όταν αντιληφθεί με την εμπειρία του ότι κάποια του πράξη προκάλεσε σφάλμα, αναγκάζεται να στοχαστεί, να διαλογισθεί πάνω στα αίτια που προκάλεσαν το σφάλμα. Αποτέλεσμα της διαλογιστικής του εργασίας είναι η βελτίωση των σφαλμάτων. Η βελτίωση των σφαλμάτων τον οδηγεί να βλέπει ολοένα και περισσότερο το μεγαλείο του Θεού, μέσα σ'όλη του την λαμπρότητα. Αντί για τον φόβο της ποινής, που θα προκύψει από κάποιο πιθανό σφάλμα, αποκτά εμπιστοσύνη προς τον Θεό, ο οποίος του δίνει τα εργαλεία για να ανακαλύπτει μόνος του ολοένα και περισσότερο τους θείους νόμους. Είναι αναμφίβολο το γεγονός ότι, η θρησκεία προσέφερε πολλά στις παλαιότερες εποχές, γιατί οι

άνθρωποι δεν είχαν την ικανότητα να σκέπτονται λογικά μόνοι τους. Προτιμούσαν την επιβολή του δόγματος το οποίο τους προσέφερε έτοιμη γνώση.

Ταυτόχρονα το δόγμα τους εξασφάλιζε και κάτι άλλο: Κατ'αρχήν δεν ήταν υποχρεωμένοι να αναζητήσουν, δεν ήταν υποχρεωμένοι να υποστούν ταλαιπωρίες βάσανα, θυσίες προκειμένου να αποκτήσουν κάποια γνώση. Δεύτερον, ήταν εύκολο γι'αυτούς να αποδώσουν όλα τα σφάλματα στην θεότητα ή στο δόγμα που τους δόθηκε από τον Θεό, έτσι ώστε να απαλλαγούν αυτοί οι ίδιοι από τις ευθύνες των πράξεών τους.

Ομως, η αμαρτία και η ενοχή δημιούργησαν πολύ περισσότερα προβλήματα απ'όσα έλυσαν στην αρχή. Μπορεί ο φόβος διαπράξεως αμαρτίας να βοήθησε ηθικά τους ανθρώπους μιας κάποιας εποχής, αλλά ταυτόχρονα απέβη τροχοπέδη στην εξέλιξή τους, απέβη παράγοντας καταπίεσης των λαών, γιατί χρησιμοποιήθηκε από την εκκλησία ως φόβητρο για την καταπίεση ατόμων και λαών.

Και στην σημερινή εποχή που η δύναμη της εκκλησίας έχει πολύ μετριασθεί, η αμαρτία εξακολουθεί να φαρμακώνει τις ανθρώπινες υπάρξεις.

Όσοι πιστέψουν ότι διαπράττουν αμαρτία, νοιώθουν την ενοχή να φωλιάζει μέσα στην καρδιά τους και να τους ταλανίζει καθημερινά. Η ενοχή τους διακατέχει ολημερίς και ολονυχτίς και τους εμποδίζει να αποκολληθούν από το παρελθόν, να ζήσουν πλήρως το παρόν και να οικοδομήσουν το μέλλον με βάση τις παρατηρήσεις της περασμένης τους εμπειρίας.

Ο φόβος του Θεού τους κρατάει προσκολλημένους στο αμαρτωλό παρελθόν, και τους αναγκάζει να ζούν καθημερινά στη κόλαση που προκλήθηκε από μια πράξη που πέρασε πιά.

Αντίθετα ο Μυστικιστής δεν προσκολλάται ποτέ στο παρελθόν. Έχοντας εμπιστοσύνη στον Θεό, γνωρίζει ότι κατά το πέρασμά του από τη Γη, πρέπει να λάβει ορισμένα μαθήματα. Και ότι αυτά τα μαθήματα θα το βοηθήσουν να ζήσει πληρέστερα την ζωή του. Γνωρίζει ότι, όπως ο μαθητής στο σχολείο, εάν δεν μάθει σωστά το μάθημά του από τη ζωή, θα πρέπει να το επαναλάβει μία δύο ή και περισσότερες φορές, μέχρι να το συνειδητοποιήσει πλήρως.

Όταν ο μαθητής στο σχολείο λύσει λάθος ένα πρόβλημα, αντί να κάτσει να κλαίει και να έχει τύψεις γιατί λυθηκε λάθος το πρόβλημα, θα πρέπει να στοχασθεί, να διαλογισθεί, για να βρει τα σφάλματα που τον οδήγησαν στην λανθασμένη λύση του προβλήματος. Τα σφάλματα αυτά μπορεί να οφείλονται σε λανθασμένη αντίληψη για τις αρχές, σε λανθασμένη εφαρμογή τους, ή και σε παντελή άγνοια των αρχών.

Με την κατάλληλη μελέτη θα μπορέσει να διορθώσει τις ατέλειες αυτές, που στην πραγματικότητα, οφείλονται σ'αυτόν, έτσι ώστε, στο μέλλον, να μπορέσει, κατέχοντας μία πιο νέα γνώση, να αντιμετωπίσει το ίδιο πρόβλημα αποτελεσματικότερα.

Η ζωή είναι ένα μεγάλο σχολείο, όπου όλοι μας ερχόμαστε ως μαθητές για να διδαχθούμε τα απαραίτητα μαθήματα.

Όλοι μας θα περάσουμε από τις πρώτες τάξεις του σχολείου της ζωής. Άλλοι με επιτυχία και άλλοι με αποτυχία. Αρκετοί από μας θα συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ανώτερους κύκλους του σχολείου της ζωής. Αρκετοί θα κατορθώσουν να γίνουν ειδικοί επιστήμονες σε ένα κλάδο μαθημάτων της ζωής.

Στόχος, ωστόσο, του Μυστικιστή, ιδιαίτερα του Τέκτονα, πρέπει να είναι το φθάσιμο σε εκείνη την κατάσταση, όπου θα μπορούμε να γίνουμε απόλυτοι κύριοι των μαθημάτων της ζωής.